

Skogsbränder i Grekland

Sommaren 2000

**RÄDDNINGSG
VERKET**

2000 Räddningsverket, Karlstad
Räddningstjänstavdelningen

Beställningsnummer P22-360/00
ISBN 91-7253-087-1
2000 års utgåva

Skogsbränder i Grekland

Sommaren 2000

Thomas Bengtsson, Räddningsverkets skola Sandö,
Thomas Winnberg, Södertörns Brandförsvarsförbund

Räddningsverkets kontaktperson:
Madeleine Boghammar, Internationella avdelningen, 08-55 30 13 36

Innehållsförteckning

Abstract	5
Sammanfattning	7
Bakgrund	8
Organisation av grekiska räddningstjänsten	9
Räddningstjänstens uppgifter	9
Ledningsnivåer	10
Nivå 1 Nationell ledning	10
Nivå 2 Regional ledning	11
Nivå 3 Ledning i större städer	11
Nivå 4 Enskild brandstation	11
Brandstation nr 1	11
Disaster Management Special Unit (EMAK)	12
Arbetsvillkor	12
Lön	12
Arbetstider	12
Facklig verksamhet	13
Larmkedjan	13
Coordinationcenter of Firedepartment in Greece (SEKYPS)	13
Larm till 199	13
Utlarmning på brandstation	14
Utryckningståg	14
Fire Brigade Academy (FBA)	15
Brandmannautbildning	15
Officersutbildning	15
Larmstatistik	15
Fordon och utrustning	15
Förebyggande åtgärder mot skogsbränder	16
Nationell ledning av bränderna	17
Arbetet i ledningscentralen	17
Flygledning	18
Ledning på brandplatserna	18
Flygledning	18
Skogsbränderna	19
Erfarenheter/förslag	20
Bilagor	21
Länkar	21
Referenser	22
Personer som pratar bra engelska	22
Myndighetsadresser	22
Brandriskprognos för 12-13 juli 2000	23
Dagbok	24

Abstract

During the first two weeks of July 2000 Greece was hit by heat waves and strong winds, as a result of which there were ca. 1,100 forest fires during that period. This led to parts of Greece being declared as disaster zones, and so the fire and rescue service was tested and stretched to the limit. Greece has one of the world's largest rescue services with approximately 9,300 personnel, and about 20 forest fire-fighting aeroplanes and 10 helicopters at its disposal. Despite these resources they were forced to call in 25,000 troops from the Greek armed forces and to request international aid to help deal with the situation.

For Sweden, with its relatively small resources when compared to those of Greece, it was very interesting to observe how their national resources were co-ordinated, and also how the resources of the international aid were used.

An interesting aspect was that the overall command confined itself to creating resources, and distributing and prioritising them. Operative command was then handled completely by local rescue commanders. This meant that the overall/national command succeeded in good way in maintaining control of the development of events.

Presumably, we in Sweden could also work in a similar fashion in order to better employ both personnel and equipment resources, perhaps with the assistance of a national co-ordination centre for the co-ordination of fire and rescue service resources.

Sammanfattning

Grekland drabbades under de första två veckorna i juli 2000 av extrem värme och hårda vindar. Som en följd av detta uppstod under denna period ca 1 100 skogsbränder. Detta ledde till att delar av Grekland förklarades som katastrofområden och räddningstjänsten sattes på mycket hårda prov. Grekland har en av världens största räddningstjänster med ca 9 300 man och totalt ca 20 skogsbrandsflygplan och 10 helikoptrar till sitt förfogande. Trots detta tvingades man att ta in ca 25 000 man från Försvarsmakten och söka internationell hjälp för att reda ut situationen.

För Sverige med förhållandevis små resurser i jämförelse med Grekland är det mycket intressant att se hur dessa resurser samordnas nationellt och även hur den internationella hjälpens resurser tas i bruk.

Det intressanta var att den övergripande ledningen endast såg till att skapa resurserna, fördela och prioritera dem. Sedan sköttes den operativa ledningen helt av den lokala räddningsledningen. Detta gjorde att den övergripande/nationella ledningen på ett bra sätt lyckades bibehålla kontrollen över händelseutvecklingen.

Förmodligen skulle vi även i Sverige kunna arbeta på liknande sätt för att bättre nyttja både personella och materiella resurser, kanske med hjälp av en nationell koordineringscentral för samordning av räddningstjänstens resurser.

Nyckelord: Skogsbränder, samordning, ledning, skogsbrandsflyg.

Bakgrund

Grekland drabbas regelbundet av omfattande skogs- och buskbränder. Detta beroende på medelhavsklimatet med värme och nästan ingen nederbörd under sommarhalvåret. Grekland är på detta klassat som ett högriskområde när det gäller skogsbränder, enligt EUs normer.

Denna sommar låg temperaturen under en längre period runt 45°C. Därefter sjönk snabbt temperaturen till ca 33°C. Denna väderförändring skapade vindar på 8-9 Beaufort (17,4 – 24,4 m/s). Vindarna var mycket byiga och ändrade riktning ideligen.

Detta var läget under vecka 26 i mitten av juli. Torsdagen den 13 juli kulminerade skogsbränderna med 184 skogsbränder att bekämpa. Den största strax utanför Aten på Corinth-halvön med en brandfront på 25 km och en yta på 2 500 ha. Branden hade också förstört ca 40 hus.

Räddningstjänsten bekämpade även en större skogsbrand på ön Samos med ca 1 000 brandmän. Stora delar av ön fick evakueras, däribland ett antal svenska turister.

Under fredagen begärde Grekland via sina ambassader hjälp av ett antal länder i Europa, däribland Sverige, och av Canada.

Greklands räddningstjänst har under de senaste två åren genomgått en omfattande omorganisation. De två räddningstjänsterna där den ena endast sysslade med skogsbrandsläckning har slagits samman till en enda.

Inför 1999 utökades räddningstjänsten med 1 300 man till totalt 8 000 brandmän och befäl. En ökning med 19,4 %. Under sommarhalvåret, maj – oktober, sätts 4000 extra personer in.

Inför skogsbrandssäsongen har de senaste åren anordnats veckolånga utbildningar för befäl och piloter av skogsbrandsflyget.

Räddningstjänsten har också ett mycket väl utbyggt skogsbrandsflyg med ett 20-tal flygplan och ett 10-tal helikoptrar till sitt förfogande.

Fredagen den 14 juli beslutade Räddningsverket, efter att Grekland begärt hjälp med skogsbränderna, att sända Thomas Bengtsson, ledningslärare vid Räddningsverkets skola Sandö och Thomas Winnberg, insatsledare Södertörns Brandförsvarsförbund till Grekland för att undersöka om Sverige kunde bistå med hjälp för släckning av skogsbränderna samt för att som observatörer inhämta kunskaper och erfarenheter om ledningsarbetet, nationellt och internationellt.

Organisation av grekiska räddningstjänsten

Räddningstjänsten i Grekland är en nationell organisation som lyder under "Ministry of Public Order". Tillsammans med polisen utgör de "The Security Forces" I Grekland finns ca 9 350 heltidsbrandmän. Under sommarperioden anställs ytterligare 4 000 man för att klara alla skogsbränder.

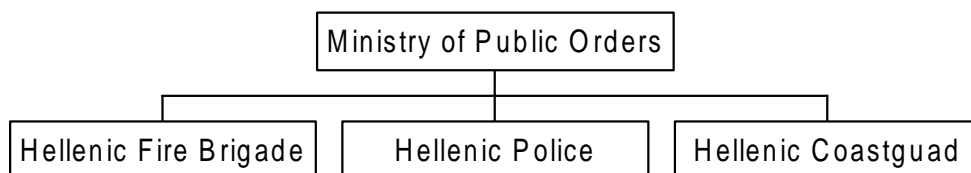

Bild 1. Skiss över nationella nivåer i Grekland

Räddningstjänstens uppgifter

Hellenic Fire Brigades (HFB) huvuduppgift är enligt lagtexten att rädda liv och skydda egendom som tillhör privatpersoner eller staten från brand. Övriga uppgifter kan specificeras som att:

- Under fred så väl som krigstid släcka bränder i städer, på landsbygd och i skogen samt driva igenom försiktighetsåtgärder i syfte att minska skadorna av en brand.
- Vakta egendom som brandhärjats eller räddats från brand till det kan överlämnas till ägaren eller polisen.
- Förebygga tekniska olyckor och industri katastrofer.
- Undervisa åtgärder i händelse av svåra olyckor som t ex översvämningar, skred och ras. Även förebyggande arbete ingår.
- Ge ut föreskrifter i brandförebyggande och se till att de efterföljs.
- Hjälpa människor som sitter fast i t ex en hiss eller i ett fordon.
- Medverka i det nationella civilförsvaret.
- Assistera polisen, militären samt andra myndigheter vid oönskade incidenter.
- Träna och utbilda anställda vid industrin, skolor, sjukhus m m i brandskydd och förebyggande åtgärder.
- Utredda bränder och åtala de som brutit mot lagstiftning inom området.

Ledningsnivåer

Nivå 1 Nationell ledning

Den nationella ledningen utövas av "Chief Fire Officer". Som sitt ledningsstöd och stab har han "Fire Brigade Headquarters" med ca 230 man med säte på brandstation nr 1 i centrala Aten.

"Chief Fire Officer" leder de regionala ledningsnivåerna, det speciella EMAK teamet samt olika specialfunktioner som t ex Brandskolan, larmcentralen 199, centrala verkstäder och för-råd.

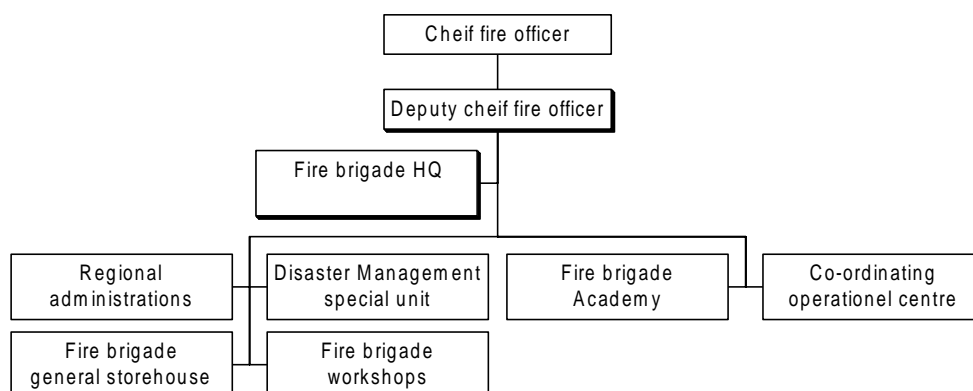

Bild 2. Skiss över nationella ledningsnivån

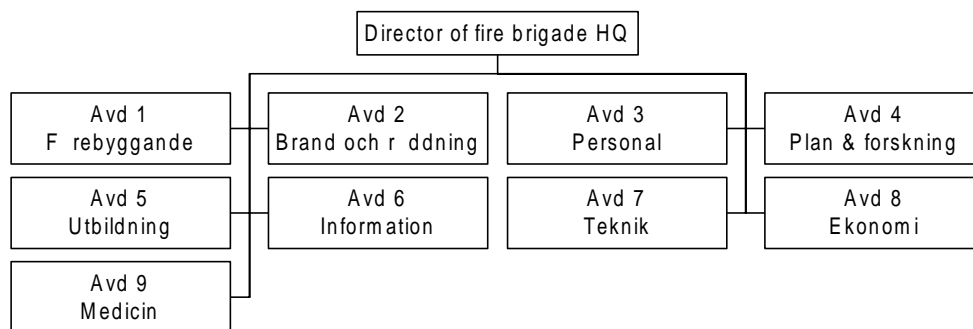

Bild 3. Skiss över Fire brigade HQ

Nivå 2 Regional ledning

Den regionala ledningen lyder under "Fire Service Headquarters" och har förutom administrativa funktioner till uppgift att leda och samordna insatser inom distriktet då det behövs omedelbar ledning. Det största distriktet är Attiki med sina 23 brandstationer som är området runt Aten och hamnstaden Pireus.

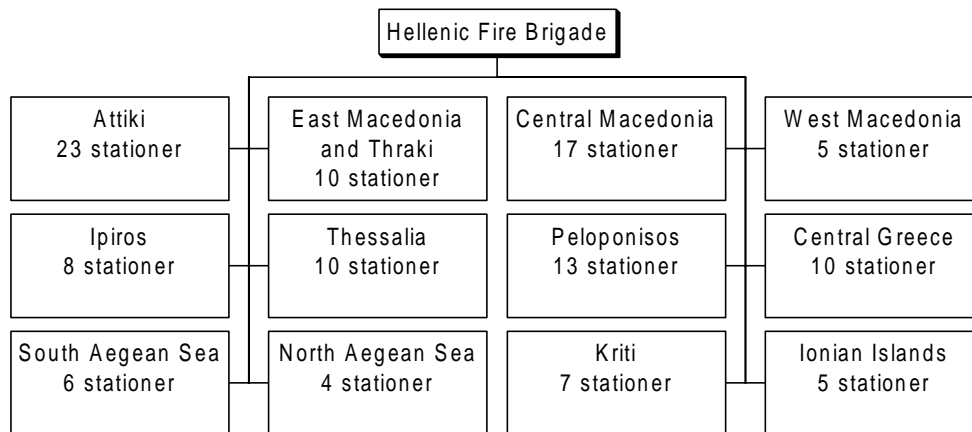

Bild 4. Skiss över Greklands "District Command"

Nivå 3 Ledning i större städer

Denna ledningsnivå finns enbart i de större städer som har mer än en brandstation och har till uppgift att samordna verksamheten mellan de olika stationerna.

Nivå 4 Enskild brandstation

Det finns olika klassificeringar av landets 132 brandstationer:

- Brandstationer i städer som är rankade A till D, beroende på riskfaktor.
- Brandstationer i hamnar.
- Brandstationer på militära flygplatser rankade från A till C.
- Brandstationer på civila flygplatser rankade från A till C.
- Frivilliga brandstationer som är bemannade med tre heltidsbrandmän och mellan 10 och 35 frivilliga brandmän.

Brandstation nr 1

Brandstation nr 1 är belägen i centrala Aten och är byggd 1890. Den är med svenska mått mycket ofunktionell. Fordonsgaraget ligger på en innergård med trånga passager för att komma ut på gatan som sedan har en längre framkörningsväg till en större genomfartsled.. Manskapsutrymmen är av väldigt låg standard. På stationen arbetar totalt ca 300 man varav ca 200 man är brandmän. På ett skift arbetar 45 till 50 man under ledning av minst 1 officer och 2 underofficerare.

Vid början av varje skift tilldelar officeren vilka som ska bemanna de olika enheterna. På

stationen finns en släckenheter, en räddningsenhet, en höjdenhet, en hissenhet samt ett par olika specialenheter som t ex tankbil, höghöjdsfordon, kranbil, andningsskyddsbil, ambulans för eget bruk och bärgningsbil. Dessutom finns 5 små släckbilar med 3 man i varje utplacerade i staden eller patrullerar p g a trafikintensiteten. Dessa enheter byter av varandra på stationen.

Disaster Management Special Unit (EMAK)

Det finns två högutbildade och välutrustade EMAK-team som är baserade på flygbasen i Elefsis och kan göra insatser med kort varsel över hela landet. Deras utrustning och personal kan transporteras med bil båt eller flyg beroende på var händelsen inträffar. Deras uppgifter är att hjälpa den lokala räddningstjänsten med komplicerade insatser som de inte klarar av själv, t ex att:

- Hantera större olyckor orsakade av naturens krafter som översvämningar, jordbävningar, ras och skred.
- Hantera flyg-, tåg-, och trafikolyckor som kräver expertis och specialutrustning.
- Hantera insatser på oljeraffinaderier, cisterner, större byggnader och industrier.
- Hantera insatser på militära anläggningar och förråd.
- Hantera insatser med farligt gods.
- Utföra räddningsinsatser under vatten.

Arbetsvillkor

Lön

Grundlönen för en brandman är 180 000 GRD i månaden. Till detta kommer ett årstillägg på fyra procent av grundlönen som ökar med ytterligare fyra procent vart annat år. Om brandmannen är gift får han ett tillägg på 25 000 GRD och om han har barn får han ett tillägg på 12 000 GRD för första barnet och sedan 5 000 GRD per barn. Skulle båda föräldrarna vara anställda vid HFB får de bara familjetilläggen för en förälder.

En kvinnlig brandman som läser till befäl och jobbat fyra år tjänar 230 000 GRD i månaden före skatt. Detta ska jämföras med hennes hyra för 60 kvm som är 90 000 GRD. Killar som har gjort militärtjänst i ett år för tillgodoräkna detta år vid beräkningen av årstillägget.

Arbetstider

På den nationella ledningscentralen arbetar man mellan 07.30 – 07.30 d v s 24 timmar och är sedan ledig i 48 timmar. Personal i utryckningstjänst arbetar 37,5 timmar i veckan i tre skift med sex dagars tjänstgöring och två dagars ledigt. Utöver sin ordinarie tjänstgöring kan man bli kommenderad att arbeta extra vid t ex skogsbränder. Detta görs utan någon form av övertidsersättning.

De olika skiften fördelar sig över dygnets timmar enligt följande:

Morgon 07.30-14.00

Eftermiddag 14.00-22.00

Natt 22.00-07.30

De flesta anställda som har kontorsarbete jobbar enbart morgonskiftet. Detta gör att det kan vara svårt att få tag på det rätta personerna efter kl 14.00.

Dag 1	Dag 2	Dag 3	Dag 4	Dag 5	Dag 6	Dag 7	Dag 8
Natt	Natt middag	Efter- middag	Efter-	Morgon	Morgon	Ledig	Ledig

Bild 5. Tabell över skifttjänstgöringsschema över en 8 dagars period

Facklig verksamhet

För närvarande finns det en fackförening för både brandmän och befäl men från brandmannahåll vill man dela upp i två organisationer eftersom man anser att man driver så olika frågor.

Larmkedjan

Coordinationcenter of Firedepartment in Greece (SEKYPS)

SEKYPS är en nationell ledningscentral för alla 199 larm. På sommaren finns en särskild stab för skogsbränder med huvuduppgift att koordinera alla flyginsatser. Större händelser dokumenteras i en dygnsrapport utom på helgerna då rapporten omfattar hela helgen.

Vid behov av samhällets hjälp i Grekland ringer man:

- Polisen 100
- Ambulans 166
- Räddningstjänsten 199
- Skogsbrand 191

Dock planerar man att innan OS år 2004 införa ett gemensamt 112 nr som i övriga Europa.

Larm till 199

Oavsett var ifrån i Grekland man ringer 199 hamnar man hos SEKYPS där en operatör tar emot samtalet, intervjuar den som ringer, skriver ner det på en lapp och presenterar samtalet för ett befäl.

Vid brand inom Attikiområdet så beslutar befälet om insats och en ny radiooperatör ringer till de stationer som ska larmas ut. Därefter sköts kontakten mellan brandstyrkan och operatören på radio.

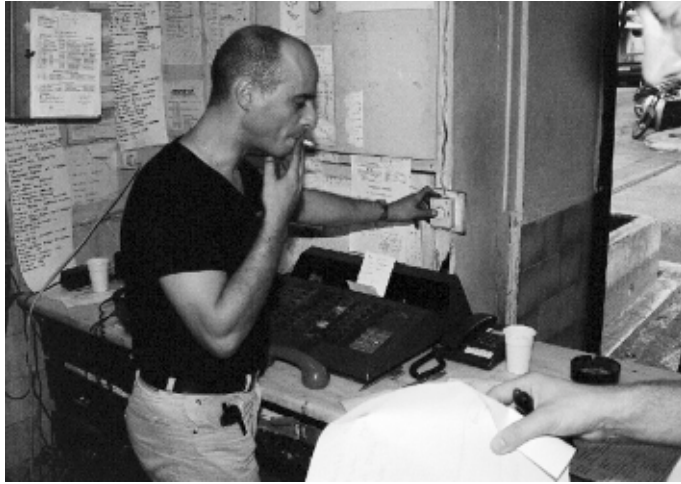

Till SEKYPS ledningscentral kommer alla 199-samtal (motsvarande 112 i Sverige). Sambandsmedel är radio och telefon.

FOTO: THOMAS WINNBERG

Utlarmning på brandstation

På brandstationen sitter en person som enbart har till uppgift att svara i den speciella larmtelefonen samt stationens telefonväxel. Larmfakta skrivs ned på en lapp och utlarmningen på stationen sker med hjälp av en klocka som ringer olika antal gånger beroende på typ av larm.

Mike Tsiougris är frivillig brandman. Han visar oss hur man larmar ut styrkor från huvudbrandstationen i Aten.

FOTO:THOMASWINNBERG

- 1 tryck Brand
- 2 tryck Hjälp till annan station
- 3 tryck Hisslarm
- 4 tryck Räddningslarm

Den personalen som har tjänst på de bilar som ska åka på larmet samlas vid stationens utfart medan förarna hämtar bilarna och trixar ut dem via den smala bakgården.

Vid brand utanför Attiki så ringer man eller faxar till lokal brandstation där chefen fattar beslut om vilka enheter som ska larmas ut. Det finns inget radiosystem som når över hela Grekland så vidare kontakter får skötas via telefon och fax.

Vid större bränder kan SEKYPs ta över ledningen och disponerar då samtliga styrkor i landet.

Utryckningståg

I stadsområde med höghus eller industrier och tillräcklig vatten försörjning rycker man ut med:

- 1 släckbil med 1 000 L vatten
- 1 släckbil med 2 500 L vatten
- 1 höjdfordon

I stadsområde utan höghus eller industrier och tillräcklig vatten försörjning samt utanför stadsområde rycker man ut med:

- 1 släckbil med 1 000 L vatten
- 1 tankbil med 5 000 L vatten

Förstastyrkan ska ha en insatstid på 10 min i stadsområde och 30 min på landsbygden och innehåller alltid 1 officer 1 underbefäl och 6 brandmän.

Fire Brigade Academy (FBA)

Brandmannutbildning

Vid antagningar till skolan tillämpas ett poängsystem, där de sökande med högst poäng antas. Som bas måste man ha betyg från gymnasieskola. Därefter kan man få extra poäng om man har t ex yrkesförutbildning, är fattig eller om ens pappa varit brandman och omkommit i tjänsten. Naturligtvis genomför även medicinska och enklare fysiska tester.

FBA ligger i Kato Kifissia och den grundläggande brandmannutbildningen är mellan fyra till sex månader beroende på vilken militärtjänst man gjort. Utbildningen är betald och man har sin lön under tiden på skolan.

De brandmän som anses som lämpliga kan läsa en underofficersutbildning på sex månader och blir sedan sergeant.

Officersutbildning

En blivande officer kan vara brandman i grunden och läser då en utbildning som är tre år. Under denna tid ska aspiranten göra ett skift i veckan på sin brandstation. Detta för att inte tappa verklighetsuppfattningen.

En blivande officer kan också komma direkt från universitetet med t ex en ingenjörsexamen i bagaget. Dessa läser då en ettårig utbildning som ett komplement till sina tidigare studier.

Larmstatistik

Larmstatistiken för 1999 talar om 55 000 olyckor varav 25 000 är bränder och 30 000 är räddningslarm inklusive folk som fastnat i hissar. Detta gör i snitt 150 larm per dag varav huvuddelen inträffar i Atenområdet.

Fordon och utrustning

Fordonen är av varierande kvalitet och ålder. Även utrustningen är av varierande årsmodell. I stort liknar bilarna svenska brandfordon. Dock finns det fler fordon som är renodlade ex släckbil, räddningsbil.

I samtliga släckbilar finns 1 st kemdräkt samt 1 st värmedräkt. Det bör då tilläggas att brandmännens personliga klädsel är stationskläder som kompletteras med en tunn jacka då man rökdyker. Andningsapparater kommer från Dräger.

Samtliga fordon är utrustade med 1 fordonsradio men inga bärbara radioapparater.

Förebyggande åtgärder mot skogsbränder

Den grekiska räddningstjänsten har tillsammans med andra berörda myndigheter vidtagit omfattande åtgärder mot skogsbränder. Som organisation har den grekiska räddningstjänsten en stor anpassningsförmåga efter rådande hotbild. Bl a så ökar man bemanningen under sommaren med 4 000 personer. Man har en omfattande mediekampanj årligen för att upplysa allmänheten om brandrisker och tillsammans med polisen ett samarbete för att spåra anläggare av bränder.

Inför varje sommar har räddningstjänstens befäl tillsammans med befattningshavare från samverkande myndigheter utbildningsdagar för att förbereda sig inför skogsbrandsäsongen.

Brandfordonen är utplacerade vid strategiska punkter i känsliga skogsområden. En markering är en bil, enkelt men fullt tillräckligt för att hålla reda på bilarna.

FOTO: THOMAS WINNBERG

Vid förhöjd brandriskprognos vidtas följande åtgärder:

- Polis och/eller lokala myndigheter spärrar av och inför besöksförbud av känsliga skogsområden.
- Räddningstjänsten placerar ut släckbilar för patrullering/bevakning av känsliga skogsområden.
- Militär personal placeras ut för att bevaka skogen och tidigt kunna påbörja släckinsatser.
- All personal vid räddningstjänsten kallas in för tjänstgöring.

Nationell ledning av bränderna

När vi anlände till ledningscentralen, SEKYPs hade vi ingen bild av vad vi skulle möta. Vi hade ingen information om hur man bedrev ledning i Grekland.

Det visade sig att man bara några veckor tidigare hade flyttat in i nya lokaler. Det var enkelt inrett och den tekniska standarden var enkel. Man hade endast två datorer igång och dessa användes för att skriva insatsrapporter. Det bedrevs inget stabsarbete på det sätt som vi är vana med hemma. Man hade några kartor som visade var man hade bilar utstationerade och en enkel karta över hela Grekland med magneter för att markera ut var man hade flyget. Från SEKYPs ledde man hela Greklands räddningstjänst med mycket enkla metoder och mycket övergripande. Den operativa ledningen sköttes lokalt, SEKYPs såg endast till att resurser fördelades till respektive brandplats sedan var det den lokala ledningens uppgift att sköta resten. Man var dock mycket måna om att få lägesrapporter.

Den nationella ledningscentralen SEKYPs.

FOTO: THOMAS WINNBERG

I SEKYPs-chefens rum satt nu Irik Janis, major i den israeliska armén, som under den kritiska perioden samordnade helikopterverksamheten.

Arbetet i ledningscentralen

SEKYPs var uppdelad i ett rum där man tog emot 199 larmsamtal. Detta rum var inrett med två skrivbordsrader och ca 10 operatörsplatser. Längst ned i rummet satt ett befäl som hade ansvar för arbetet i rummet. När ett larmsamtal kom in skrev operatören ned uppgifterna i en rapport och meddelade chefen. Om larmet gällde området kring Aten så lämnades ärendet till en annan operatör som satt i ett angränsande rum för utlarmning och radiosamband med brandstyrkorna i Aten. Om det gällde någon annan plats i Grekland ringde man upp respektive brandstation och larmade ut denna. Sambandet med brandstyrkor i Atenområdet sköttes via radio. Lägesrapportering m m med andra brandstyrkor i Grekland sköttes via telefon eller fax.

Flygledning

I ett av rummen i SEKYPSS var flygledningen för räddningstjänsten belägen. Också detta rum var mycket enkelt, med 7 skrivbord och ett staffli med en karta över Grekland med inritade flygtider för skogsbrandsflyget samt en karta över Grekland med magneter för att kunna följa flygrörelser.

Flygledningen med ca 3 brandbefäl och 1-2 operatörer som bl a hade till uppgift att föra dagbok samt ett befäl från försvaret. I detta rum fanns inget datastöd. Uppgiften tycktes främst vara att prioritera var flyginsatser skulle göras. Sambandet med flyget när nya uppdrag utdelades sköttes via flygledartorn på flygplatser. När vi kom på lördagen den 15 juli hade Israeliska armén ett samverkansbefäl, major Janis Irik, i flygledningscentralen. Israel hade 2 stycken helikoptrar insatta i släckningsarbetet. Major Irik hade endast kontakt med sina piloter när de landade för att tanka och då via mobiltelefon.

Lokalerna är mycket enkla men, trots detta, gick det bra att samordna helikopterverksamheten härifrån.

FOTO: THOMAS WINNBERG

Ledning på brandplatserna

Vi besökte aldrig ledningsplatsen vid någon av de stora skogsbränderna. Men enligt vad vi fick berättat på Station nr 1 så sköttes allting från ledningsplatsen lokalt efter att man blivit tilldelad resurserna. Man hade en "räddningsledare" som hade totalansvaret för släckningsinsatsen och man delade upp olycksplatsen i sektorer. Hur man sedan arbetade hade vi svårare att få klart för oss, svaret blev ofta: "It's depends on the situation".

Bränderna hade ofta mycket snabba förlopp och även de största höll bara på i någon dag. Taktiken blev att skydda bebyggelse och att evakuera folk i brandfronten, här användes släckbilar, tankbilar med vattenkanoner och flyg. I brandens flanker var det ofta fotburen personal med handredskap som spadar, hackor och med bortsar som arbetade.

Vid de större bränderna kom högre befäl från Aten ut och ledde insatserna.

Flygledning

Flyget leddes av den lokale räddningsledaren som oftast fick hjälp av ett samordningsbefäl från flygvapnet. Nyligen hade man börjat använda helikopter för att styra Canadair-flygplanen. Helikoptern lade sig ovanför Canadair-planen på ett par hundra meters höjd och styrde dem rätt.

Canadair-planen flög i princip alltid minst två och två för att nå effekt.

Skogsbränderna

Under de första två veckorna i juli hade man ca 1 100 skogsbränder i Grekland. Den största branden var belägen på Korinth ca 80 km väster om Aten. Den hade en front på ca 25 km och en yta på ca 10 000 ha och tog med sig ett 40 tal hus. Vinden var till att börja med så hård att Canadair-planen inte kunde flyga, endast helikoptrarna var i luften. På plats var ett 30-tal släckbilar och ca 450 brandmän. Rapporter finns att både lokalbefolkning och brandmän skadat sig. Samtidigt hade man 5-10 mycket stora skogsbränder som pågick med mellan 15-30 släckbilar och flygresurser och mellan 150-300 brandmän i arbete. Till detta ska läggas ca 180 mindre bränder.

På lördagsmorgonen störtade ett av Canadairplanen vid brandsläckningsarbetet och båda piloterna omkom. De hade även ca 25 000 militärer ute i skogarna för att upptäcka och släcka nya uppblossande bränder.

Namn	Antal bilar	Antal brandmän	Antal fpl	Antal hkp
Brand 1	27	250	6	3
Brand 2	30	250	6	4
Brand 3	19	180	3	1
Brand 4	37	270	4	1
Brand 5	14	120	2	1
Brand 6	25	180	6	3
Brand 7	18	150	-	2

Tabell över de största bränderna den 13 juli samt resursåtgången

Erfarenheter/förslag

Trots att ledningscentralen SEKYPSS var tekniskt mycket enkel och att det inte bedrevs något traditionellt ledningsarbete så upplevde vi att man hade en mycket god kontroll på verksamheten. Förmodligen beroende på att man hade mycket stor erfarenhet av situationer som denna.

Samarbetet över hela landet var väl utarbetat och man hade en mycket stor rörlighet, vilket är en följd av att man är en gemensamt räddningstjänst. En mycket stor del av ledningsarbete låg hos den lokale räddningsledaren och SEKYPSS hade endast ansvar för resurserna i stort, vilket gjorde att de lyckades ha en tämligen bra bild av läget i hela landet.

Samarbetet med försvarsmakten och även internationella resurser verkade avlöpa mycket friktionsfritt. Samarbetet med grannländerna var mycket väletablerat och man hjälpte ofta varandra med framförallt skogsbrandsflyg.

Skogsbränderna är av en helt annan karaktär än i Sverige varför många av de arbetsmetoder man använder här kan vara svåra att tillämpa i Sverige.

De hade en mycket snabbare spridning, markbeskaffenheten gjorde att eftersläckning blev förhållandevis mycket lättare.

Man hade stor förmåga att snabbt få ihop mycket stora brandsläckningsresurser. Transporter sköttes med räddningstjänstens bussar, militärt flyg och med marinens fartyg.

Räddningstjänsten hade en stor förmåga att anpassa sina resurser efter rådande hotbild.

Under sommarens månader, maj t o m oktober, så ökar antalet brandmän med fyra tusen.

Under brandriskprognos 4-5 så kallas all personal in för tjänstgöring och släckbilar placeras ut i skog och mark.

Möjligheten att i Sverige ha en nationell samordningscentral bör undersökas för att vid kunna samordna kommunernas resurser vid behov som t ex under sommaren 1999.

Samövningar mellan räddningstjänsten, polisen, försvarsmakten, kommunerna och andra aktörer bör intensifieras i Sverige.

Flyg, både helikopter och skogsbrandflyg är mycket effektivt vid skogsbrandssläckning visar det sig ofta. Kanske kan ett samarbete ske med våra nordiska grannländer när det gäller flygresurser.

Bilagor

Länkar

<http://natural-hazards.aris.sai.jrc.it/fires/>

<http://www.ruf.uni-freiburg.de/fireglobe/>

<http://www.otenet.gr/fire>

Referenser

Personer som pratar bra engelska

Frivillig brandman som jobbar på station nr 1

Mike Tsiougris

M. Kokkinh 1 Hem nr +30 1 92 33 400

N. Kosmos Mobil +30 937 269 843

GR-117 43 Aten

Kvinnlig brandman som gått ut 1a året på officersutbildningen

Lalioti Effrosini

Stadiou 17 Hem nr +30 1 93 25 697

N. Smirni Mobil +30 945 139 140

GR-171 23 Aten

Brandbefäl på internationella avdelningen på HQ

Costas Yiannakos Tel +30 1 72 95 563

Fax +30 1 72 57 820

Myndighetsadresser

Co-ordinationcentre of fire department in Greece

Rizariou 1 and Mikras Asias Tel +30 1 68 28 390

Chalandri Fax +30 1 68 28 381

GR-152 33 Aten

Brandstation Nr 1 och HQ för nationella räddningstjänsten

Mourouzi 4 Tel +30 1 72 95 563

GR-101 72 Aten Fax +30 1 72 57 820

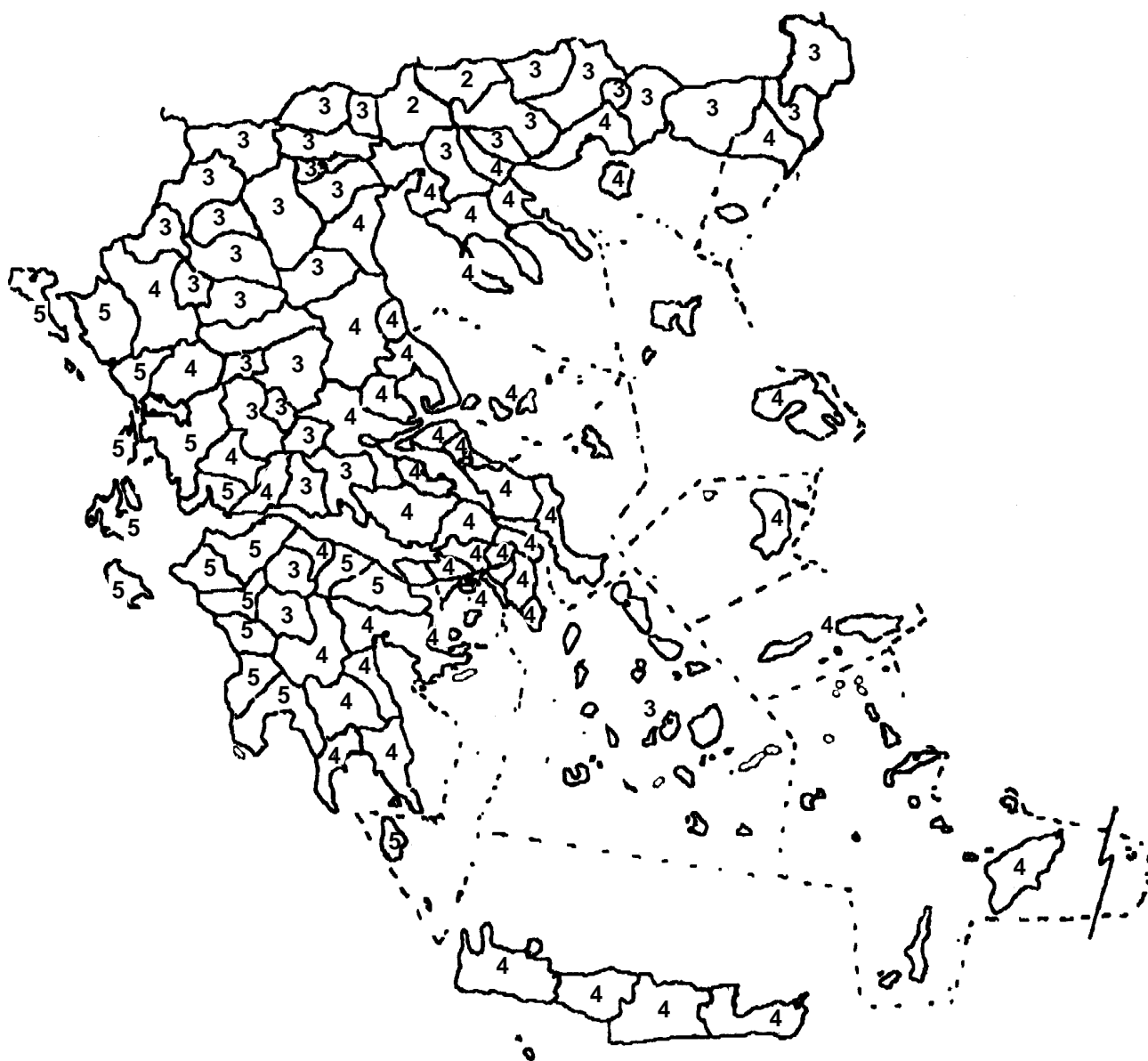
Fire brigade academy

Matsa 10 Tel +30 1 80 74 502

Kaliftaki

GR-145 10 Kato Kifissia

Brandriskprognos för 12-13 juli 2000

Ovanstående karta är sammanställd på grundval av temperatur, vind, nederbörd och andra meteorologiska fenomen, den fungerar som en svensk brandriskprognos d v s med skala 1-5 där 5 har högst brandrisk. Kartan sprids till samverkande myndigheter och alla underliggande enheter.
Kartan visar dygnet 12-13 juli 2000 och är utarbetad av SEKYPs.

Dagbok

Lördag den 15 juli

Avresa från Arlanda kl 07.15 med Austrian Airlines via Wien till Athen. Ankomst kl 13.40 lokal tid. Vi hade fått ett antal POCs (point of contacts), personer vid den Grekiska räddningstjänsten och andra grekiska myndighetspersoner samt ett namn vid den svenska ambassaden i Athen som vi skulle kontakta vid ankomst för att få mer information. Detta visade sig dock vara ett hopplöst projekt, ingen av dessa var anträffbara under hela helgen. Efter att ha installerat oss på hotellet beslöt vi ta oss till den svenska ambassaden för att få lite matnyttig information, det visade sig dock att ambassaden var stängd hela helgen och vakterna hade inga ambitioner att hjälpa oss till rätta.

Vi beslutade oss för att söka upp närmsta brandstation och efter en halvtimmes spatsrande i Athen hittade vi en brandstation där man först var mycket misstänksamma mot oss och trodde att vi var journalister. Men när det stod klart för brandmännen att vi var brandmän från Sverige så öppnades alla portar för oss och vi möttes av en otrolig gästfrihet. Dock var det en hel del språkliga problem. Det var inte många som talade engelska, framför allt inte med facktermer rörande brandsläckning och ledning. De letade till slut upp en frivillig brandman vid namn Mike Tsiougris som bott i Canada och arbetat som frivillig brandman. Han blev vår språkliga räddning och fungerade som vår guide och tolk under vår vistelse i Athen.

Vi hade hamnat på station nr 1 i Athen som visade sig vara högkvarteret för hela Grekland's räddningstjänst. Dock var det helg och ingen personal ur administrationen fanns på plats.

Vi berättade om vårt uppdrag och lät meddela att vi var intresserade av komma till deras ledningscentral. Vi blev skjutsade till deras ledningscentral SEKYPSS vid 18.00-tiden. På vägen till ledningscentralen kontaktar vi Lars Johansson på internationella avdelningen på Räddningsverket för lägesrapport.

Inne på ledningscentralen rådde en hög aktivitet men ingen panikstämning som vi hade förväntat oss efter att ha hört nyhetssändningar i Sverige. Minister of public orders, Michalis Chrysohoidis var på plats i ledningscentralen och hälsade oss välkomna. Man berättar att det pågår ca 140 bränder för tillfället. Vi meddelade chefen för ledningscentralen om vårt uppdrag och informerade om att Sverige kunde bistå med hjälp i form av viss utrustning såsom motorsprutor, slang samt storskalig släckutrustning från SMC, Släckmedelscentralen.. Han avböjde denna hjälp då läget hade börjat stabilisera sig under dagen och man främst varit intresserad av skogsbrandsflyg.

Grekland hade sökt hjälp via Minister of Foreign Affairs i ett antal länder i Europa bl a Italien, Israel, Tjeckien, Bulgarien, Sverige och Frankrike. När vi var på väg till Athen fick vi information från EARDCC Nato i Bryssel att Italien hade sänt flyg för att assistera vid skogsbränderna, men det visade sig att de övriga medelhavsländerna hade fullt upp med skogsbränder i sina egna länder. Varför den enda internationella hjälp som kom bestod i två helikoptrar från Israel.

Helikoptrarna kom från den israeliska armén och leddes av major Lanis Irik.

Flygledningen var belägen i ett eget rum på SEKYPSS.

Kl 22.00 lämnar vi ledningscentralen efter att vi blivit nedbjudna till station nr 1 följande dag för att få åka till olika brandplatser.

Söndag 16 juli.

Får på morgonen telefonkontakt med vår kontakt på svenska ambassaden Rickard Bouveng och bestämmer träff med honom på måndag den 17 juli kl 10.00 på svenska ambassaden.

Vi har även telefonkontakt med Karin Wikholm på Räddningsverkets informationsavdelning och gör upp om hur medierna ska kunna nå oss om man har frågor.

På dagen beger vi oss till station nr 1 för att eventuellt åka ut till brandplatser för att följa arbetet där.

Det visar sig dock att det lugnat sig med skogsbränderna under helgen. Brandmännen berättar att det precis innan vi kom hade åkt iväg ca 200 man till Corinth för att eftersläcka den stora skogsbranden som rasat där, men att det var nog inget att se för oss. De berättar att de flesta brandmännen finns i Athen och att man nästan alltid tar personalen härifrån till alla delar av landet.

Vid 15.00-tiden har en ny större brand startat i Pinthos bergen, ca 20 mil nordväst om Athen, men man lyckas slå ned den på några timmar med hjälp av en insats med skogsbrandsflyget.

Vi får en grundlig genomgång av brandstationen och deras organisation och lämnar stationen sent på kvällen med löfte om att om det inträffar någon större skogsbrand så ska de ringa oss och se till att vi får åka med till platsen, vart det än är i Grekland.

Måndag 17 juli

Kl. 10.00 mötte vi Rickard Bouveng på svenska ambassaden i Athen. Med hjälp av personalen på den svenska ambassaden fick vi en välbehövlig genomgång av det grekiska systemet för räddningstjänsten. Vi fick klart för oss att Minister of Public Orders hade ansvaret för polis, kustbevakning och räddningstjänsten och att det var han som hade begärt internationell hjälp via Greklands beskickningar.

Med hjälp av ambassaden blev vi mottagna i brandchefens kansli på deras PR-avdelning och internationella avdelning.

På dessa fick vi en mycket grundlig genomgång av deras system för ledning och hur de taktiskt arbetar.

När vi frågar om det aktuella läget meddelar man att det lugnat ner sig då det slutat blåsa. Men att man varje dag i Grekland normalt har ca 40-50 skogsbränder.

Tisdag 18 juli

På förmiddagen sitter vi och arbetar på hotellet med allt material vi fått under måndagen och försöker reda ut begreppen. Vi skriver ned kompletterande frågor.

Kl 14.00 anländer vi till station nr 1 för att eventuellt åka till Korinthos och en större skogsbrand. Vi blir dock rekommenderade att inte åka dit då det lugnat ned sig. Istället får vi erbjudandet att följa skiftet som arbetar vilket vi givetvis tackar ja till. Det faller sig så lyckligt att det är en kvinnlig styrkeledare vid namn Lalioti Effrosini som är chef detta pass. Lalioti är brandman sedan fyra år och går andra året på befälsskolan. För att de inte ska tappa kontakten med verkligheten ska eleverna göra ett pass i veckan som styrkeledare på sin ordinarie brandstation.

Vi får instruktioner om hur vi ska bete oss, vilket innebär att det bara är att hoppa in och följa med. Att åka utryckning i Grekland är en upplevelse som inte kan beskrivas med ord utan måste upplevas på plats. Dock kan sägas att de Grekiska bilisterna har en total avsaknad av respekt för "fri väg". Vi hinner med fyra dramatiska utryckningar under passets gång.

Efter avslutat pass kl. 22.00 återvänder vi till hotellet.

Onsdag 19 juli

Checkar ut från hotellet på morgonen och beger oss till SEKYPs för att komplettera uppgifter. På SEKYPs råder nu lugn och verksamheten går i normalfart.

Hemresa med Austrian airlines från Athens flygplats kl 15.00 via Wien till Arlanda.